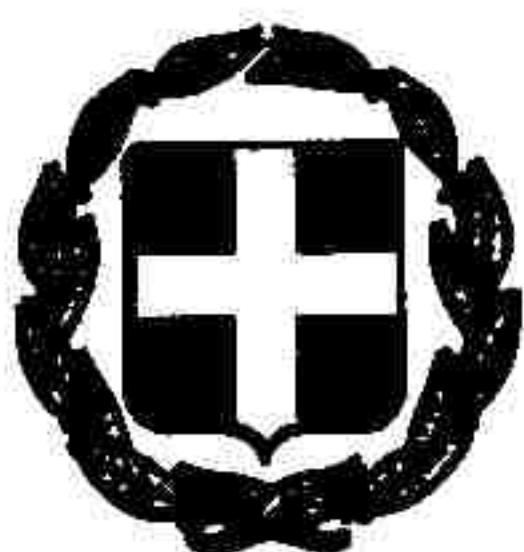

16 Ιουλ. 2015

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Αθήνα, 15 Ιουλίου 2015
Αριθ. Πρωτ.: 392**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

ΘΕΜΑ: Σχετικά με τη συνδικαλιστική δραστηριότητα στα λιμάνια

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 2623/15-05-2015 ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ. κ. Α. Τσανάκα, Ε. Αυλωνίτου, Σ. Βαρδάκη, Ι. Γαϊτάνη, Ε. Γιαννακίδη, Δ. Εμμανουηλίδη, Χ. Ζεϊμπέκ, Η. Ιωαννίδη, Α. Καββαδία, Χ. Καραγιαννίδη, Β. Κατριβάνου, Χ. Καφαντάρη, Φ. Κουρεμπέ, Α. Κυρίτση, Σ. Λεουτσάκο, Α. Μεϊκόπουλο, Ι. Μιχελογιαννάκη, Κ. Παπανάτσιου, Θ. Πετράκο, Δ. Ρίζο, Δ. Σεβαστάκη, Θ. Σκούμα, Π. Σκουρολιάκο, Ε. Σκούφα, Γ. Σταθά, Α. Σταμπουλή, Ν. Συρμαλένιο, Α. Τριανταφυλλίδη, Δ. Χαραλαμπίδου και Ε. Ψαρρέα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Η συνδικαλιστική ελευθερία και δράση κατοχυρώνεται στη χώρα μας από το Σύνταγμα, προστατεύεται από Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας (οι οποίες Δ.Σ.Ε. υπερισχύουν κάθε αντίθετης διάταξης νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 28§1 του Συντάγματος) και ρυθμίζεται νομοθετικά με το Ν. 1264/1982.

Αναλυτικότερα:

Το Σύνταγμα, στο άρθρο 23§1, καθορίζει ότι το Κράτος λαμβάνει τα προσηκόντα μέτρα για τη διασφάλιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και την ανεμπόδιστη άσκηση των συναφών μ' αυτή δικαιωμάτων εναντίον κάθε προσβολής τους, μέσα στα όρια του νόμου. Επίσης, στην § 2 ορίζει την απεργία ως δικαίωμα, το οποίο ασκείται από τις νόμιμα συστημένες συνδικαλιστικές οργανώσεις, προς διαφύλαξη και προαγωγή των οικονομικών και εργασιακών εν γένει συμφερόντων των εργαζομένων.

Η Δ.Σ.Ε. 87/1948 που κυρώθηκε στη χώρα μας με το Ν.Δ. 4204/1961 (Φ.Ε.Κ. 174/Α'), ορίζει ότι οι εργαζόμενοι δικαιούνται, χωρίς καμιά διάκριση και χωρίς καμιά προηγούμενη άδεια, να συνιστούν οργανώσεις της επιλογής τους, να γίνονται μέλη αυτών, να εκπονοούν τα καταστατικά και τους διοικητικούς κανονισμούς τους, να εκλέγουν ελεύθερα τους

αντιπροσώπους τους, να οργανώνουν τα της διαχείρισης και της δραστηριότητάς τους και να καταστρώνουν το πρόγραμμα των ενεργειών τους.

Παράλληλα, η Δ.Σ.Ε. 98/1949 που κυρώθηκε στη χώρα μας με το Ν.Δ. 4205/61, ορίζει ότι οι εργαζόμενοι πρέπει να απολαμβάνουν κατάλληλης προστασίας κατά κάθε πράξης διάκρισης, που μπορεί να θίξει τη συνδικαλιστική τους ελευθερία ως προς την απασχόλησή τους. Οι εργοδότες δεν δικαιούνται να απολύουν τους εργαζόμενους ή να τους βλάπτουν με οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο, λόγω εγγραφής τους ή συμμετοχής τους σε συνδικαλιστική δραστηριότητα. Επίσης, δεν πρέπει να επεμβαίνουν με κανένα τρόπο ή μέσο στη σύσταση, στη λειτουργία ή στη διοίκηση των οργανώσεων των εργαζομένων.

Επιπλέον, η προάσπιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και ως εκ τούτου και του δικαιώματος της απεργίας, προκύπτει από το άρθρο 11I της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των δικαιωμάτων του ανθρώπου της 4.11.1950 (κυρώθηκε από τη χώρα μας εκ νέου με το Ν.Δ. 53/1974), αλλά και από το άρθρο 23 IV της Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του ανθρώπου των Ηνωμένων Εθνών, που κατοχυρώνει τη συνδικαλιστική ελευθερία.

Ειδικότερα, η συνδικαλιστική δράση και το δικαίωμα της απεργίας προστατεύονται και ρυθμίζονται με το ν. 1264/1982 "Για τον εκδημοκρατισμό του Συνδικαλιστικού Κινήματος και την κατοχύρωση των συνδικαλιστικών ελευθεριών των εργαζομένων" (ΦΕΚ 79/Α'). Ο νόμος αυτός κατοχυρώνει τα συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων και ρυθμίζει τα της ίδρυσης, οργάνωσης, λειτουργίας και δράσης των συνδικαλιστικών οργανώσεών τους. Ανάγει δε σε δικαιώματα, τόσο την προσφυγή στην απεργία (ως μέσο δηλαδή εργασιακού αγώνα) όσο και τη συμμετοχή σε αυτή.

Συγκεκριμένα, στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ανωτέρω νόμου ορίζεται ότι τα όργανα του Κράτους έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση της ανεμπόδιστης άσκησης του δικαιώματος για την ίδρυση και αυτόνομη λειτουργία των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου, απαγορεύεται στους εργοδότες, σε πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό τους και σε οποιοδήποτε τρίτο, να προβαίνουν σε οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη, που κατατείνει στην παρακώλυση της ασκήσεως των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων και ιδιαίτερα μεταξύ άλλων, να ασκούν επιρροή ή να παρεμποδίζουν με οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο την προσχώρηση εργαζομένων σε ορισμένη συνδικαλιστική οργάνωση, να απαιτούν από τους εργαζόμενους δήλωση συμμετοχής, μη συμμετοχής ή αποχώρησης από συνδικαλιστική οργάνωση, να επεμβαίνουν με οποιοδήποτε τρόπο στη διοίκηση, στη λειτουργία και στη δράση των συνδικαλιστικών οργανώσεων και να μεταχειρίζονται με ευμένεια ή δυσμένεια τους εργαζόμενους, ανάλογα με τη συμμετοχή τους σε ορισμένη συνδικαλιστική οργάνωση.

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 4 απαγορεύεται η καταγγελία της σχέσης εργασίας για νόμιμη συνδικαλιστική δράση, γενικότερα.

Το δικαίωμα της απεργίας, ρυθμίζεται στα άρθρα 19 έως και 22 του ν. 1264/82. Σύμφωνα με την § 1 του άρθρου 19, η απεργία αποτελεί δικαίωμα των εργαζομένων που ασκείται από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις ως μέσο για τη διαφύλαξη και προαγωγή των οικονομικών,

εργασιακών, συνδικαλιστικών και ασφαλιστικών συμφερόντων των εργαζομένων και ως εκδήλωση αλληλεγγύης για τους αυτούς σκοπούς, αλλά και ως εκδήλωση αλληλεγγύης εργαζομένων επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων που εξαρτώνται από πολυεθνικές εταιρείες προς εργαζόμενους σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ή στην έδρα της ίδιας πολυεθνικής εταιρείας και εφόσον η έκβαση της απεργίας των τελευταίων θα έχει άμεσες επιπτώσεις στα οικονομικά ή εργασιακά συμφέροντα των πρώτων. Στην § 2 προσδιορίζονται και απαριθμούνται οι επιχειρήσεις δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας, η λειτουργία των οποίων έχει ζωτική σημασία για την εξυπηρέτηση βασικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου και για τις οποίες, στην § 2 του άρθρου 20, τίθενται περιοριστικά συγκεκριμένες προϋποθέσεις υπό τις οποίες πραγματοποιείται απεργία, ενώ στην § 1 του άρθρου 20, αναφέρονται ποια όργανα από κάθε συνδικαλιστική οργάνωση νομιμοποιούνται να αποφασίζουν την κήρυξη απεργίας. Στο άρθρο 21, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν. 2224/1994 (Α' 112), ορίζεται η υποχρέωση διάθεσης προσωπικού από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις για την ασφάλεια των εγκαταστάσεων της επιχείρησης και την πρόληψη καταστροφών και ατυχημάτων καθώς και του επιπλέον προσωπικού για την αντιμετώπιση των στοιχειωδών αναγκών του κοινωνικού συνόλου στις προαναφερόμενες επιχειρήσεις δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας.

Τέλος, η άσκηση του δικαιώματος της απεργίας τελεί υπό την επιφύλαξη της απαγόρευσης καταχρηστικής άσκησης σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 25 του Συντάγματος όσο και της αντίστοιχης διάταξης του άρθρου 281 ΑΚ. Βάσει δε της παρ. 4 του άρθρου 22 του ν. 1264/1982 ορίζεται ότι για διαφορές που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 19-22 του ίδιου νόμου, αποφασίζει το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της συνδικαλιστικής οργάνωσης που έχει κηρύξει την απεργία κατά τη διαδικασία των άρθρων 663 έως 676 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Επίσης, στο άρθρο 23 του εν λόγω νόμου προβλέπονται ποινικές κυρώσεις για τους παραβαίνοντες της παρ. 2 του άρθρου 14, οι οποίοι τιμωρούνται με φυλάκιση ή και με χρηματική ποινή για κάθε παράβαση.

Β. Ναυτική εργασία χαρακτηρίζεται γενικά η εργασία που παρέχουν οι εργαζόμενοι στα πλοία. Η εργατική νομοθεσία δεν έχει εφαρμογή επί μισθώσεως ναυτικής εργασίας επί της οποίας εφαρμόζεται ο Κώδικας Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου (Ν. 3816/58 και άλλοι ειδικοί νόμοι που ρυθμίζουν τις συλλογικές συμβάσεις ναυτικής εργασίας (Ν.299/36, Α.Ν. 3276/45, Ν. Δ 304/74). Οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και τα σχετικά άρθρα του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.), μπορούν να τύχουν συμπληρωματικής μόνο εφαρμογής, εφ' όσον δεν αντίκειται στην ιδιαίτερη φύση της ναυτικής εργασίας.

Κατά τα λοιπά, αρμόδια να απαντήσουν είναι τα συνερωτώμενα Υπουργεία.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

